

Вписано в регистъра на Съда под № <u>1125 657</u>	
Люксембург, дата: _____	
04.09.2019	За Секретар, по пълномощие
Факс / E-mail: _____	<i>M. Aleksejev</i>
Подадено на: <u>05.09.19</u>	Miroslav Aleksejev Началник на отдел

Анонимизиран текст

C-649/19 - 1

Дело C-649/19

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

3 септември 2019 г.

Запитваща юрисдикция:

Специализиран наказателен съд (България)

Дата на акта за преюдициално запитване:

20 август 2019 г.

Наказателно производство срещу:

IR

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

Град: София

Специализиран наказателен съд

[OMISSIS]

като разгледа наказателно дело от общ характер № 3 469 по описа за 2016 година установи следното:

Националната юрисдикция на 25.05.2017 г е издала европейска заповед за арест спрямо г-н IR за провеждане на наказателно производство. До настоящия момент тя не е изпълнена – доколкото лицето не е намерено.

Запитващата юрисдикция, запознавайки се е новите достижения на правото на Съюза – Преюдициално заключение по C-508/18, C-509/18 и Заключение на генералния адвокат по C-324/17 – изпитва съмнения дали при издаването на тази европейска заповед за арест е гарантирала правата, които са предоставени на г-н IR от Директива 2012/13, ако бъде арестуван в друга

държава членка; изпитва и съмнения какво е естеството на тези права; а също така и дали поначало е осигурена съгласуваност между Рамково решение 2002/584 и Директива 2012/13.

Поради това взе решение да анулира вече издадената европейска заповед за арест, като спре производството по новото ѝ издаван[е] и да зададе съответно преюдициално запитване.

В зависимост от получения отговор запитващата юрисдикция ще прецени дали следва да издаде нова европейска заповед за арест, вече с такова съдържание, което да гарантира правата на г-н IR по Директива 2012/13.

Воден от горното

ОПРЕДЕЛИ :

АНУЛИРА издадената на 25.05.2017 г европейска заповед за арест спрямо г-н IR.

СПИРА производството по издаване на нова европейската заповед за арест спрямо г-н IR.

[ориг. 2]

ОТПРАВЯ до Съда на Европейския съюз следното преюдициално запитване:

Факти по делото.

1. Спрямо г-н IR е повдигнато обвинение за участие в организирана престъпна група, поставила си за користна цел пренасяне през границите на страната на акцизни стоки без бандерол (цигари), в големи размери – престъпление по чл. 321 НК, наказуемо с наказание "лишаване от свобода" с максимален размер до 10 години; а също така и за това, че е подпомогнал държане на 373 490 бр. кутии цигари, без акцизен бандерол, на стойност 2 801 175 лв (1 413 218 евро) – престъпление по чл. 234 НК, наказуемо с наказание "лишаване от свобода" с максимален размер до 8 години. По делото са повдигнати обвинения още на 13 лица, които са извън предмета на запитването.

2. В досъдебната фаза на производството г-н IR е бил [OMISSIS] обявен за издирване, като на 23.06.2015 г е бил задържан с оглед довеждане пред полицейски орган. Не е бил уведомяван за специфичните права, които има едно арестувано лице.

Г-н IR е бил уведомен за общите права, които има като обвиняем. Това е станало в досъдебната фаза – при първоначалното му привличане като обвиняем на 18.04.2016 г, при провеждането на разпита му на 19.04.2016 г и

при предявяване на разследването на 20.05.2016 г. Той е ползвал услугите на двама избрани от него адвокати.

Той не е бил уведомен, че ако се укрие и не се яви по делото, постановеният краен съдебен акт по същество ще го обвързва и няма да може да го оспорва с довода, че не е взел участие в наказателното производство.

3. Към момента на започване на съдебната фаза на производството на 24.02.2017 г той е напуснал адреса си, като усилията на съда да установи местонахождението му са останали безуспешни. Дватама избрани от него адвокати са посочили, че те вече не го представляват. Бил му е определен служебен защитник (съобразно националното право защитата от адвокат на отсъстващ обвиняем е задължителна). С определение от 10.04.2017 г, потвърдено от втората инстанция на 19.04.2017 г, запитващата юрисдикция е взела спрямо г-н IR мярка за неотклонение "задържане под стража" (този акт представлява националната заповед за арест). В рамките на това [ориг. 3] производство г-н IR не е взел лично участие, като е бил защитаван от служебния адвокат.

4. На 25.05.2017 г е издадена Европейска заповед за арест. В съдържанието ѝ е посочено, че националният акт за задържане е бил постановен в отсъствието на г-н IR (раздел d, т.2) и че при предаването му, след изпълнение на ЕЗА, този национален акт за задържане ще му бъде връчен лично, той ще бъде уведомен за правата си и ще има възможност да го обжалва, като му бъдат разяснени възможностите за това (раздел d, т.3.4). Допълнителни пояснения в този смисъл са дадени, че едва след предаването му на българските власти той ще може да обжалва задържането си (раздел d, т.4).

5. Европейската заповед за арест е въведена в Шенгенската информационна система, като досега г-н IR не е намерен и не е задържан.

6. Междувременно служебният адвокат е заменен с друг служебен адвокат.

7. Няма информация г-н IR да знае, че образуваното против него наказателно производство е внесено за разглеждане в съда; както и че е постановен акт за неговото задържане под стража – на територията на страната и на територията на Съюза; както и че е защитаван от служебен адвокат, вкл и какви са данните на този адвокат.

8. Всички материали по главното дело са сканирани и се намират в електронен вид. Поради което е налице възможност за незабавното им изпращане им до електронен адрес на страна по делото, вкл и на г-н IR[.] Това се отнася и до изпращане на Декларация на правата на задържаното лице, в което да се конкретизират правата, относими конкретно към ситуацията на г-н IR.

9. В светлината на Директива 2012/13/ЕС, както и на новата практика на Съда на ЕС по С-508/18, С-509/18 и заключението на генералния адвокат по С-324/17, запитващата юрисдикция не е сигурна, че така издадената европейска заповед за арест е съответна на правото на Съюза – доколкото не осигурява адекватна правна защита на г-н IR. И по-точно тя не му предоставя реална възможност веднага след ареста му в изпълняващата държава да направи искане за отмяна пред издаващата държава (запитващата юрисдикция) на националната заповед за арест и на европейската заповед [ориг. 4] за арест. Той може да направи това едва след като бъде предаден след изпълнение на европейската заповед за арест.

10. Поради което запитващата юрисдикция взе решение да анулира издадената европейска заповед за арест. Взе решение и да издаде нова европейска заповед за арест, която да бъде съставена по такъв начин, респективно придружена от документи (Декларация за правата и относимо копие от материалите, свързани със задържането под стража), така че да се гарантират правата по Директива 2012/13/ЕС.

А за това са необходими разяснения от страна на Съда на ЕС[.]

Национално право

11. Имплементиране[то] на Рамково решение 2002/584, относно съдържанието на европейската заповед за арест, е станало със Закон за екстрадицията и европейската заповед за арест, ДВ бр. 46/05, като относимата норма за издаване на европейска заповед за арест е чл.37, чието съдържание и формулярът към него са почти напълно идентични с текста на чл.8 от Рамково решение 2002/584 и формуляра към него.

Текстът на националния закон и формулярът към него са приложени отделно.

12. Ако обвиняемият бъде задържан в друга държава членка въз основа на европейска заповед за арест, едва след предаването му на националните власти той фактически може да се ползва от правата и възможностите по т.13 (в този смисъл е и текстът на издадената по главното дело европейска заповед за арест – т. 4).

Същевременно няма национална процесуална пречка правните средства за защита да се използват и докато лицето е задържано в изпълняващата държава членка – т.е. в негово отсъствие (чл.65 ал.3 изр.2, чл.269 ал.3 т.4 б.“б“ НПК). Това практически не може да се осъществи, доколкото издирван[о]то лице няма достъп до материалите по главното дело на издаващата държава, вкл и до пълния текст на националния акт за задържане; ако е бил определен служебен адвокат, не знае данните му и не може да влезе във връзка с него, като организира обжалването.

13. В идентична национална ситуация (а именно ако едно лице е арестувано в страната, от националните власти, в резултат на постановен национален съдебен акт, като този по т. 3), то това лице ще бъде третирано по следния начин. А именно то ще бъде уведомено за правата, които има като арестувано лице, в допълнение към правата, които има като обвиняем (чл.55 НПК и чл. 72-74 от ЗМВР). И по-конкретно се [ориг. 5] уведомява за акта за задържането, като получава и копие от него; уведомява се за правото да обжалва задържането, както и да се запознае с всички материали по делото в рамките на това обжалване. Има и непосредствен контакт с адвоката си, вкл и служебен адвокат, назначен от държавата. Също така, в идентична национална ситуация, съдът служебно изпраща на арестуваното лице копие от обвинителния акт, в който с подробности е описано деянието, предмет на обвинението, както и разпореждане за насрочване на делото, в което в подробности са посочени правата му, които има в съдебното производство. Така арестуваното лице, уведомено за правата си и ориентирано относно фактическите и правните обстоятелства по задържането си, може незабавно да го обжалва пред съда (чл.72 ал.4 ЗМВР; чл.65 и чл. 270 НПК).

14. Право на ЕС

Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета относно европейката заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки, [ОВ] L 190/1, 18.07.2002 г, изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР, [ОВ] L 81/24, 27.03.2009 г

Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и Съвета относно правото на информация в наказателното производство, [ОВ] L 142/1, 01.06.2012 г;

Директива 2014/41/ЕС на Европейския парламент и Съвета относно Европейската заповед за разследване по наказателно правни въпроси, [ОВ] L 130/1, 01.05.2014 г;

Харта на основните права на Европейския съюз, [ОВ] C-326/391, 26.10.2012 г;

15. ПРЕЮДИЦИАЛНИ ВЪПРОСИ:

Правата на обвиняемия по чл. 4 (особено това по чл. 4 ал.3), по чл.6 ал.2 и по чл.7 ал.1 от Директива 2012/13 отнасят ли се до обвиняемия, който е арестуван въз основа на европейска заповед за арест?

При положителен отговор: чл.8 от РР 2002/584 следва ли да бъде тълкуван, като допускащ промяна в съдържанието на европейската заповед за арест, съобразно формуляра, посочен в приложението – и по-специално допускащ добавянето на нов текст в този формуляр, относно

правата на издирваното лице спрямо юрисдикциите на издаващата държава, с цел оспорване на националната заповед за арест и европейската заповед за арест?

При отрицателен отговор на втория въпрос: Ще бъде ли съответно на съображение 12 и чл.1 ал.3 от Рамково решение 2002/584/ПВР, чл.4, чл.6 ал.2 и чл.7 ал.1 от Директива 2012/13/ЕС, чл.6 и чл.47 от Хартата, ако бъде издадена европейска заповед за арест с точното спазване на формуляра по Приложението [ориг. 6] (т.е. без уведомяване на издирваното лице за правата му пред издаващата юрисдикция) и веднага след като узнае за ареста му, издаващата юрисдикция го уведоми за тези му права и му изпрати съответните документи?

Ако не съществува друго правно средство за гарантиране на правата по чл. 4, особено на това по чл. 4 ал.3, по чл.6 ал.2 и по чл.7 ал.1 от Директива 2012/13/ ЕС на лице, арестувано въз основа на европейска заповед за арест, то валидно ли е Рамково решение 2002/584?

16. Относно допустимостта на искането.

Въпросите касаят правата на задържани лица, въпреки че г-н IR не е бил задържан въз основа на издадената европейска заповед за арест; не би могъл и да бъде задържан в бъдеще, доколкото със задаване на преюдициалното запитване тя е анулирана. При все това въпросите не са хипотетични.

Целта на запитването е да се установи дали ще е съответно на правото на Съюза, ако отново бъде издадена европейска заповед за арест, със същото съдържание (т.4); или следва да бъде издадена нова европейска заповед за арест, с друго съдържание, което да гарантира правата на г-н IR; или следва по друг начин да се гарантират правата на г-н IR по Директива 2012/13. Въпросите се задават при хипотезата, когато г-н IR бъде намерен в друга държава членка и арестуван на основание чл. 12 от Рамково решение 2002/584 – доколкото такъв арест е много вероятен в производството по признаване на ЕЗА и последващото предаване на лицето.

Според запитващата юрисдикция не е редно да се чака арестът на г-н IR в друга държава-членка и едва тогава да се задават тези въпроси; така правата му ще бъдат необратимо увредени. Още повече, че запитващата юрисдикция ще бъде уведомена за това задържане едва при предаването на г-н IR. А към този момент задържането му вече ще се основава само на националния акт за задържане и преюдициалните въпроси вече няма да са актуални.

Запитващата юрисдикция може бъде уведомена за това задържане и преди предаването на г-н IR, при евентуално искане за допълнителна информация от изпълняващия орган (чл.15 ал.3 вр ал.2 от Рамковото решение 2002/584) или забава (чл.17 т.4 от Рамково решение 2002/584) и ако изчака този момент, за да зададе въпросите си, евентуалните отговори от Съда на ЕС

няма да имат полезно действие. Това е така, защото докато Съдът се произнесе, вкл и при условията на спешно производство, предаването на г-н IR ще бъде разрешено и осъществено или отказано.

[ориг. 7]

Когато правата на гражданин на Съюза, предоставени от правото на Съюза, евентуално може да бъдат нарушени от акт на национална юрисдикция, тя следва да зададе своето преюдициално запитване преди да извърши този акт, а не след като го е извършила, вкл и предвид необратимия характер на вредните последици. В този смисъл е и т.66 от С-551/18, където Съдът посочва, че „...в случаите на производство относно европейска заповед за арест гарантирането, че правата на лицето, чието предаване се иска, ще бъдат зачетени, е на първо място отговорност на издаващата държава-членка...“, която следва да зачита правото на Съюза. В този смисъл е и т. 50 от С-367/16. Също така Съдът вече се е произнасял по преюдициално запитване, свързано с колебание на запитващата юрисдикция дали да оттегли издадена европейска заповед за арест (т.26-29 от С-268/17); разликата с настоящето дело е решението на запитващия съд първо да оттегли издадената европейска заповед за арест и след това да зададе въпросите си, с цел [из]даване на нова такава, но вече със сигурност законосъобразна.

Мотиви за въпросите

17. Относно първия въпрос.

17.1. Текстът на Директива 2012/13 не дава яснота дали едно лице, което е задържано на територията на друга държава членка въз основа на европейска заповед за арест, може да се ползва от правата по чл.4 от Директива 2012/13, особено от правото по чл. 4 ал.3, които по своето естество са приложими спрямо юрисдикциите на издаващата държава. От една страна чл. 4 посочва, че се отнася до всички обвиняеми, които са задържани, без да уточнява дали това е станало въз основа на национална или европейска заповед за арест; поради което няма основание за различното им третиране въз основа на този критерий; това тълкуване е логично. От друга страна чл. 5 визира различни права на задържаните, пряко свързани с изпълнението на европейската заповед за арест и приложими само в изпълняващата държава. Разликата в правата по чл. 4 и чл.5 е видна и от съдържанието на двата формуляра (Писмени декларации за правата, приложение 1 и приложение 2), като част от правата съвпадат, а други се различават. Поради което възниква въпросът дали задържаният въз основа на европейска заповед за арест може да се ползва от всички права по чл. 4, особено от правото по чл. 4 ал.3, а също така и от правата по чл. 5 от Директива 2012/13, или може да се ползва само от правата по чл. 5, но не може да се ползва от правата по чл.4, вкл и правото по чл.4 ал.3.

[ориг. 8]

17.2. Този въпрос се поставя в светлината на чл. 4 ал.2 от Директива 2012/13, който посочва, че задържаният обвиняем има всички права по чл.3, както и допълнителни права по чл.4. Такъв текст не е предвиден в чл.5.

17.3. Този въпрос допълнително се поставя от текста на съобр.30 от Директива 2012/13. В първото изречение се посочва, че правата при задържане се прилагат и при лица, задържани въз основа на европейска заповед за арест. От тук би могло да се предположи, че те се ползват в пълен обем от правата по чл. 4, вкл и от правото по чл. 4 ал.3. Но също така в това първо изречение се посочва, че тези права се прилагат съответно (*mutatis mutandis*), т.е. не е налице пълно съвпадение. Още повече, че във второ изречение се посочва, че правата на задържаните въз основа на европейска заповед за арест са посочени в приложение 2. Така може да се предположи, че тези задържани лица се ползват само от правата по приложение 2, но не и по приложение 1.

17.4. Аналогичен въпрос се поставят и относно чл.6 ал.2, както и чл.7 ал. 1 от Директива 2012/13. А именно ако едно лице е задържано въз основа на европейска заповед за арест, следва ли да се приеме, че то не се ползва от тези си права, докато се намира на територията на изпълняващата държава и трае процеса на изпълнение на европейската заповед за арест. И по-точно не може още към този момент, докато се намира в изпълняващата държава, да се ползва от правото си да бъде незабавно информирано за основанието за задържането, както и да получи достъп до документите, относими към обжалване на това задържане. Вместо това задържаното лице ще се ползва от тези си права едва след като бъде предадено в издаващата държава, след изпълнението на европейската заповед за арест.

17.5. Важен аргумент за задаването на тези въпроси е липсата на съответни изменения в Рамково решение 2002/584, така че то да съответства на правата, които по-новата Директива 2012/13 предоставя на лицата, задържани с европейска заповед за арест. Липсата на такова изменение е аргумент, че Директива 2012/13 не предоставя нови права на лицата, задържани въз основа на европейска заповед за арест, различни от тези, които те са имали още с Рамково решение 2002/584.

18. Следва да се отчете и принципът на равностойност, съобразно който едно лице, спрямо което се прилага правото на ЕС, не може да бъде третирано по по-неблагоприятен начин в сравнение с чисто национална ситуация. От тази гл.т. не би било приемливо чл.5 от Директива 2012/13 да се тълкува като отнемащ правата по чл.4 на обвиняем, който е задържан въз основа на европейска заповед за арест, които права **[ориг. 9]** този обвиняем има въз основа на националното си право и от които би могъл да се възползва, ако е задържан въз основа на национална заповед за арест, на национална територия. Това се отнася и до правата по чл. 6 ал.2 и чл.7 ал.1

от Директива 2012/13 – в национална ситуация лицето ще се ползва от тези права незабавно след ареста си, а в хипотеза на изпълнение на европейска заповед за арест едва след предаването му в издаващата страна.

19. Относно втория въпрос.

Ако от отговора на първия въпрос се окаже, че лице, задържано в друга държава членка въз основа на европейска заповед за арест, се ползва от всички права, които би имало, ако бе задържано на национална територия, въз основа на национална заповед за арест, то запитващата юрисдикция е задължена да създаде необходимите предпоставки тези права да бъдат реално и ефективно упражнени. Така най-подходящо се оказва лицето да бъде уведомено за правата си още към момента на задържането му, с връчването на европейската заповед за арест (чл. 11 ал.1 от Рамково решение 2002/584). Т.е. най-подходящо се оказва правата му като задържано лице да бъдат част от съдържанието на европейската заповед за арест.

Поради това с втория въпрос се иска тълкуване на чл. 8 от Рамково Решение 2002/584 – а именно може ли той да се тълкува като допускащ промяна на съдържанието на европейската заповед за арест и по-специално допускащ добавянето на нов текст в нея (например в графа „f“), относно правата на задържаното лице, които то има, спрямо юрисдикцията на издаващата държава членка, особено относно обжалване на издадените от нея национална и европейски заповеди за арест (чл.4 ал.3 от Директива 2012/13).

Наличието на такъв текст в европейската заповед за арест би гарантирало правата на задържан[о]то лице и би го поставило в идентична ситуация (доколкото това е възможно), ако е било задържано на национална територия въз основа на национална заповед за арест. Ако е уведомено за своите права, вкл и за данните на служебния си адвокат, задържаното лице може да направи искане и в кратък срок да получи копие от материалите по делото по чл.7 ал.1 от Директива 2012/13 (т.8 по-горе), както и да съгласува защитата си с адвоката си.

20. Против това правно разрешение са възможни възражения.

20.1. Целта на Рамково решение 2002/584 е да създаде унифициран правен инструмент, който третира чисто европейска правна материя – европейската заповед за **[ориг. 10]** арест. Т.е. липсват национални различия, които да обусловят различни формуляри, каквито се допускат в чл. 4 ал.4 изр.2 и чл.5 ал.2 изр.2 от Директива 2012/13.

Поради това, ако във формуляра на европейската заповед за арест се добавя нова информация, извън тази по чл.8 ал.1 и дори извън тази по самото Рамково решение 2002/584 (а именно информация по Директива 2012/13), ще доведе до създаването на различни национални формуляри на европейската заповед за арест, съобразно националните особености на правата, които имат задържаните лица. Това е в противоречие с

предназначението на европейската заповед за арест като унифициран правен инструмент за предаване на лице за нуждите на наказателното производство.

В този смисъл е и т.1.3 „Формуляр за ЕЗА“ от Въведението на Наръчника за издаване и изпълнение на европейската заповед за арест на Европейската комисия, 28.09.2017 г, С (2017) 6389: „Може да се използва само този формуляр и той не трябва да бъде променян“.

20.2. Европейската заповед за арест е изявление от издаващата юрисдикция към изпълняващата юрисдикция. Поради това съдържанието ѝ е насочено към установяване на предпоставките за предаване на търсеното лице.

Декларация за правата на задържаното лице по чл.4 от Директива 2012/13 е изявление на националната юрисдикция към търсеното лице. Тази декларация, както и предоставяне на информация по чл. 6 ал.2 и чл.7 ал.1 от Директива 2012/13, нямат отношение към изпълнението на европейската заповед за арест. Поради което и тяхното място не е в текста на европейската заповед за арест. И по-специално графа „f“ се отнася до специфични условия, свързани с изпълнение на европейската заповед за арест, а не до уведомяване на търсеното лице за правата, които има спрямо издаващата държава (т.58-59 от С-367/16). Поради което и тази Декларация за правата (още повече документи от главното делото) не би следвало да са част от европейската заповед за арест.

23. Относно третия въпрос.

Ако евентуално Съдът даде положителен отговор на първия въпрос и отрицателен отговор на втория въпрос, запитващата юрисдикция следва да установи дали не са налице други правни средства, за да гарантира реалното и ефективно упражняване на правата на г-н IR по Директива 2012/13, веднага след като бъде задържан въз основа на европейска заповед арест в друга държава-членка.

[ориг. 11]

А това означава веднага след ареста му (или в най-кратък период след това) г-н IR да бъде осведомен за правата си по чл.4, особено за това по чл.4 ал.3¹,

¹ Не е ефективно разрешение да се приеме, че правото на информация по чл. 4 от Директива 2012/13 при задържането на лицето въз основа на европейска заповед за арест може да бъде удовлетворено от юрисдикциите на изпълняващата държава членка, които осъществяват задържането (чл.11 от Рамково решение 2002/584). Това е така, защото тези юрисдикции при задържането на лицето ще му предоставят своята собствена Декларация за правата при арест, съобразно особеностите на правото на изпълняващата държава членка. Тя може да бъде полезна на задържаното лице само в производството по изпълнение на европейската заповед за арест. Същевременно задържаното лице може да се защити и по друг начин (и именно тази защита е предмет на запитването) – като обжалва пред издаващата юрисдикция законността на националната заповед за арест и пропорционалността на европейската заповед за арест, като се позове на правото на издаващата държава. Поради това Декларацията за правата, относима към правото на

относно основанията за ареста по чл. 6 ал.2 и достъп до документите по чл.7 ал. 1 от Директива 2012/13.

24. Относително ефективно правно разрешение би било запитващата юрисдикция, след като узнае за задържането на г-н IR в друга държава-членка, незабавно да му изпрати Декларация за правата при арест, както и копие от националната заповед за задържане и относимите към нея доказателства (т.8); да го уведоми за данните на неговия защитник; респективно по негово искане да му изпрати копие от други материали по делото (т.8).

Това връчване на документи може да стане чрез издаване на европейска заповед за разследване, респективно по реда на чл.5 от Конвенция за взаимопомощ по наказателни дела.

25. Това правно разрешение е само относително ефективно поради следните обстоятелства.

25.1. На първо място в Рамково решение 2002/584 липсва задължение на изпълняващата държава да уведоми издаващата държава за ареста на издирваното лице. Такова уведомяване може да стане случайно, при уведомяване за други обстоятелства – недостатъчна информация (чл. 15 ал.2), забавяне на процедурата (чл.17 ал.4). Поради **[ориг. 12]** тази причина издаващата юрисдикция ще трябва съзнателно да допусне грешка или непълнота при съставянето на европейската заповед за арест, за да осигури незабавното ѝ уведомяване по реда на чл.15 ал.2 от Рамково решение 2002/584 от изпълняващата юрисдикция, след ареста на издирваното лице и след това на основание чл.15 ал.3 да му изпрати Декларация за правата. Съзнателното правонарушение (дефект в съставянето на европейската заповед за арест) не може да е предпоставка за гарантиране на правата на издирваното лице. Също така комуникацията по чл.15 ал.3 е изключение, а не принцип (т.61 от С-367/16).

25.2. На второ място кореспонденцията между изпълняващата и издаващата юрисдикция ще отнеме време, обичайно няколко дни, през което време арестуваното лице ще бъде лишено от правата си по Директива 2012/13. Това би било в противоречие със задължението да се спазват правата му, съобразно съображение 12 и чл.1 ал.3 от Рамковото решение 2002/584. Такова забавяне би било в противоречие и със задължението да се гарантира личната сигурност на арестуваното лице по чл.6 от Хартата. Би се нарушило и изискването за разумен срок за разглеждане на евентуалната му жалба, по реда на чл. 47 от Хартата, доколкото самото подаване на такава жалба би било ненужно забавено, поради късното уведомяване на арестуваното лице за правата му и снабдяване с документи, въз основа на които да организира

изпълняващата държава, ще се окаже несъответна и поради това ненужна или дори заблуждаваща.

защитата си. Такова забавяне ще наруши и принципа за равностойност, като арестуването в изпълнение на ЕЗА лице ще бъде третирано чувствително по-неблагоприятно (със забавяне за уведомяване на правата му), отколкото арестувано лице в национална ситуация.

26. Относно четвъртия въпрос.

Положителният отговор на втория или третия въпрос не би създало достатъчно ефективна гаранция, доколкото само ще предостави възможност на издаващите юрисдикции да допълнят текста на европейската заповед за арест, като добавят съответна Декларация за правата, вкл и за възможностите да оспори законността на националната и европейската заповеди за арест пред тях (чл.4 ал.3 от Директива 2012/13); респективно да уведомят задържаното лице за тези му права след задържането му. Ще бъде налице само възможност, но не и задължение.

Същевременно е нужно обвързващо задължение в този смисъл.

Сходно задължение, относимо към издаването на европейска заповед за разследване, изрично фигурира в чл. 14 от Директива 2014/41. Доколкото правата на лица, адресати на европейска заповед за разследване, са засегнати в по-малка степен от [ориг. 13] правата на лица, задържани въз основа на европейска заповед за арест, то не е приемливо правото на Съюза да гарантира само правни средства за защита на първите, но не и на вторите.

27. Ако не е възможно едно или няколко правни разрешения, които в своята съвкупност да гарантират надлежно упражняване на правата по Директива 2012/13 на лице, задържано въз основа на европейска заповед за арест, то в светлината на чл.6 от Договора за европейския съюз, чл. 6 и чл.47 от Хартата, съобр. 12 и чл.1 ал.3 от Рамковото решение 2002/584, възниква въпросът дали е валидна така конструираната система на Рамковото решение 2002/584, доколкото тя не гарантира правата на задържаното лице по Директива 2012/13.

28. А именно дали невъзможността едно лице, задържаното въз основа на европейска заповед за арест, да бъде уведомено веднага при ареста си в изпълняващата държава за правата си по чл. 4, особено за правото по чл.4 ал.3, а също така да получи необходимата информация по чл. 6 ал.2 и чл.7 ал.1 от Директива 2012/13, има за последица нарушение на изискването за спазване на основните права – чл.6 от Договора за Европейския съюз, както и съображение 12 и чл.1 ал.3 от Рамково решение 2002/13. И по-конкретно правото на информация по Директива 2012/13 проявление ли е на такова основно право².

² Следва да се отчете, че това право на информация е тясно свързано с възможността да се упражнят правни средства за защита пред издаващата юрисдикция срещу националната заповед за арест и срещу европейската заповед за арест. Следователно липсата на

29. Също така съответно ли е на правото на свобода и сигурност по чл. 6 и на правото на ефективно правно средство за защита по чл.47 ал. 1 от Хартата едно такова задържане в изпълняващата държава, докато бъде решен въпросът за изпълнението или отказа за изпълнение на европейската заповед за арест, при което задържаното лице практически е лишено (или съществено затруднено) от възможността да обжалва задържането си пред издаващата държава (обжалване както на националната заповед за арест, така и на европейската заповед за арест). По главното дел[о] в издадената [ориг. 14] европейска заповед за арест изрично е посочено, че такова обжалване може да се осъществи едва след предаване на издирван[о]то лице (т.4)³.

30. На последно място този механизъм на Рамково решение 2002/584, който не гарантира реалното упражняване на правата на задържаното лице по Директива 2012/13 и поради това възпрепятства или прави невъзможна правната защита на задържаното лице пред юрисдикциите на издаващата държава, съвместим ли е с практиката на Съда на ЕС относно тази правна защита. Така в т. 70 от С-508/18 и С-509/18 се казва: „...лицето, за което е издадена националната заповед за арест, се ползва с всички гаранции, характерни за този вид актове, в това число произтичащите от основните права и основните правни принципи, упоменати в член 1, параграф 3 от Рамково решение 2002/584“. А когато се касае за акт за задържане, издаден в отсъствие на лицето, основната гаранция е възможността своевременно да обжалва законосъобразността на това задържане. Също така в т.75 се казва: „решението за издаване на такава заповед за арест... трябва да може да подлежи в посочената държава членка на съдебно обжалване, което изцяло отговаря на изискванията, присъщи на ефективна съдебна защита“. Макар и хипотезата в т.75 да е специфична, то е несъмнено допускането на възможността издадената европейска заповед за арест да се обжалва и това обжалване да има качеството на „ефективна съдебна защита“.

Т.е. още в процеса на изпълнение на европейската заповед за арест издирван[о]то лице има право да се защити пред юрисдикциите на

процесуален ред за гарантиране на правото на информация води до обективна невъзможност или прекомерна трудност за обжалване пред издаващата юрисдикция на националните и европейската заповеди за арест. Тази правна ситуация е сходна с онази по С-324/17, като са относими доводите на Генералния адвокат в тази насока (т. 57, т.65-69 77-79, 89).

³ Възможно е запитващата юрисдикция да е допуснала грешка, доколкото текстът на чл.4а и на б.,d“ от формуляра се отнасят до изпълнение на окончателни съдебни актове, но не и до изпълнението на временен акт от процесуално естество, каквото е задържането под стража. Поради което неправилно запитващата юрисдикция да е попълнила б.,d“ от формуляра, като е указала за възможностите за обжалване едва след предаване на лицето. Но от друга страна ако е било правилно тази част от формуляра да не се попълва, то при ареста си в изпълняващата държава задържаното лице по никакъв начин няма да бъде уведомено за правото си да обжалва. Т.е. правата му по Директива 2012/13 няма да са защитени.

издаващата държава, като обжалва законността на националната и европейската заповеди за арест. А за да може тези правни възможности, признати от Съда на ЕС, да бъдат реално упражнени от арестуваното лице, то е задължително това лице да се ползва от правата си по Директива 2012/13 и това да стане още в посочения в тази директива момент – към момента на ареста му.

[ориг. 15]

31. Лично становище

Нивото на защита на правата на задържаното лице в Рамково решение 2002/584 е било съобразено с правото на Съюза към момента на приемането на това Рамково решение. След това са приети нови Директиви, които утвърждават нови аспекти от правата на арестуваните лица. Показателно е новото по-високо ниво на защита по чл.14 от Директива 2014/41, като следва да се отчете, че едно лице, обект на европейска заповед за арест, не би следвало да се ползва от по-неефективни правни средства за защита от лице, обект на европейска заповед за разследване.

Поради което механизмът на Рамково решение 2002/584 се нуждае от съгласуване с гаранциите в Директива 2012/13. Ако съответното тълкуване, съобразно новите правни положения, се окаже невъзможно, то този механизъм следва да бъде променен от законодателя на Съюза⁴.

Преюдициално заключение ще покаже дали такава промяна е необходима.

32. Особено искане

Ако искането за обявяване на невалидност на Рамково решение 2002/584 бъде уважено, то моля Съдът да прецени дали не е нужно да определи срок, в който то да запази правното си значение, с оглед неизбежните проблеми, които биха възникнали с висящите производства по изпълнение на европейски заповеди за арест (т.56 от С-452/16).

[OMISSIS] [процедура; подписи]

⁴ Например ако едновременно с европейската заповед за арест се издаде и Декларация за правата при арест, относима точно до случая на тази европейска заповед за арест. Тази Декларация за правата, придружена с копие от националния акт за задържане и други относими документи, следва да бъде съставена на език, който търсеното лице разбира. Тя може да бъде приложение към европейската заповед за арест и следва да му се предаде веднага при ареста. Би било полезно и ако изпълняващата държава уведомява издаващата държава при ареста на лицето, която информация да е достъпна и до адвоката на това лице в издаващата държава – който ще може да влезе във връзка с него и да съгласува защитата му.